

Nordanstigs kommun

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Gnarps skola
belägen i Nordanstigs kommun

Uppföljning av tillsyn i Gnarps skola

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Nordanstigs kommun under vårterminen 2019. Skolinspektionen fattade den 20 juni 2019 beslut efter tillsyn för Gnarps skola. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Nordanstigs kommun inkom med den 16 oktober 2019 samt kompletterande handlingar som inkommit den 18 november 2019. Uppföljningen bygger även på uppgifter som framkommit vid Skolinspektionens uppföljningsbesök den 19 november 2019 samt kompletterande intervju med specialpedagog den 11 december 2019.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Nordanstigs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
2. Extra anpassningar och särskilt stöd		
Elevers behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.	Föreläggande	2020-08-21
Elever som är i behov av särskilt stöd ges stöd på det sätt och i den omfattning som utredningen har visat att de behöver.	Föreläggande	2020-08-21
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling		
Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö	Föreläggande	2020-08-21

	som präglas av trygghet och studiero.		
	Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.	Föreläggande	2020-08-21
6. Styrning och utveckling av verksamheten			
	Rektorn följer upp skolenhetens resultat, trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.	Föreläggande	2020-08-21
	Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Föreläggande	2020-08-21
	Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Föreläggande	2020-08-21

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning nya brister som framkommit vid uppföljning

I samband med uppföljningen har Skolinspektionen identifierat nya brister.

Skolinspektionens ingripande

Ytterligare brister	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning

Extra anpassningar	Föreläggande	2020-08-21
--------------------	--------------	------------

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde	Typ av ingripande
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	
När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas.	Brist avhjälp
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	
Det bedrivs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet.	Brist avhjälp
5. Grundläggande förutsättningar för skolenheten	
Elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål.	Brist avhjälp
Elever ges en studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet så att eleverna får pröva och utveckla sina intressen oberoende av könstillhörighet.	Brist avhjälp

Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälpas.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Det har även framkommit nya brister i samband med uppföljningen. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa samtliga brister.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nordanstigs kommun att senast den 21 augusti 2020 vidta åtgärder för att

avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nordanstigs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Elever som är i behov av särskilt stöd ges stöd på det sätt och i den omfattning som utredningen har visat att de behöver. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; 3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att elevernas behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Se till att eleverna ges särskilt stöd på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen beslutade den 20 juni 2019 att förelägga Nordanstigs kommun att se till att elevernas behov av särskilt stöd utreds skyndsamt om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Nordanstigs kommun förelades också att se till att eleverna ges särskilt stöd på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns brister i arbetet med särskilt stöd vid skolan. Tillsynen visar att elevers behov av särskilt stöd fortfarande inte utreds skyndsamt om det visat sig att extra anpassningar inte är tillräckligt för att de ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Tillsynen visar också att eleverna fortfarande inte ges särskilt stöd på det sätt och i den omfattning som behövs för att de ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det är en central del av skolans arbete att ge särskilt stöd för att stötta de elever som har det behovet. För att det ska kunna ske behöver skolan ha ett

fungerande arbete med att utreda, bedöma behovet, ge stöd samt följa upp och utvärdera effekterna av de vidtagna åtgärderna. Brister i det arbetet medför en risk för att elevernas stödbehov inte upptäcks i tid och att elevernas möjligheter att nå kunskapsmålen försämras.

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska eleven ges sådant stöd. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Skolinspektionens utredning visar att de elever på skolan som ges extra anpassningar och ändå inte når de kunskapskrav som minst ska uppnås fortfarande inte får sina behov av särskilt stöd skyndsamt utredda. I Nordanstigs kommuns skriftliga redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att rätta till de brister som Skolinspektionen tidigare konstaterat anges bland annat att kommunen genomfört en gemensam studiedag för all personal med fokus bland annat på extra anpassningar och särskilt stöd. Det anges också att skolan sett över sina rutiner för att skyndsamt sätta in extra anpassningar och särskilt stöd. Arbetet är inlett och kommer att fortsätta att utvecklas under hela läsåret. Skolan har även sett över formerna för elevhälsomöten vilka hålls klassvis ungefär var 7:e vecka. Vid intervju med elevhälsan uppger en representant att det finns elever på skolan som inte når de kunskapskrav som minst ska uppnås och som inte får sina behov av särskilt stöd utredda. Representanten säger också att det tar för lång tid att utreda de elevernas behov av särskilt stöd. En lärare uppger att det finns 4-5 elever som inte nått målen i årskurs 1 och som då anmäldes till elevhälsan, nu i årskurs 2 har dessa elever ännu inte fått en pedagogisk utredning. Rektorn uppger att det finns elever på skolan som inte nått de kunskapskrav som minst ska uppnås under en längre tid och att det inte genomförts några pedagogiska utredningar för dessa elever.

Skolinspektionens utredning visar också att elever som är i behov av särskilt stöd fortfarande inte alltid ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs. I Nordanstigs kommuns skriftliga redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att rätta till de brister som tidigare konstaterats anges bland annat att det inrättats en särskild undervisningsgrupp, Lärcentrum, och att det i verksamheten finns 2 speciallärare anställda. Elever har tillfälliga placeringar i gruppen enstaka lektioner eller del av dagen och tillhör fortfarande sin klass. Åtgärdsprogram ligger till grund för placering. Speciallärarna kan också ge stöd till elever i deras klass i de fall de inte är placerade i undervisningsgruppen. I intervju med elevhälsans representanter uppger en representant att det fortfarande finns elever som enligt deras åtgärdsprogram har behov av särskilt stöd i form av speciallärarinsatser men som inte får de insatserna då resurserna är begränsade. I intervju med lärare uppger en lärare att elever inte får det stöd de behöver för att det inte finns tid. En annan lärare berättar att det finns elever med åtgärdsprogram som har behov av särskilt stöd och som inte når målen men som väntar på plats på lärcentrum för att det är kö.

Motivering till val av verktyg

Eftersom verksamheten vid Gnarps skola inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Nordanstigs kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nordanstigs kommun inte uppfyller författningsskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

- Se till att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.
- Se till att personalen anmäler samtliga fall av kränkande behandling till rektorn.
- Se till att det på skolan bedrivs ett målinriktat arbete att motverka kränkande behandling. I detta ingår bland annat att:
 - Kartlägga risker för kränkningar med exempelvis enkätundersökningar, samtal med elever och vårdnadshavare,

trygghetsvandringar eller dokumentation från inträffade fall av kränkande behandling.

- Analysera orsaker till de risker som identifierats.
- Med utgångspunkt i den kartläggning och analys som utförts planera inför och genomföra åtgärder för att motverka kränkande behandling.
- Årligen upprätta en plan mot kränkande behandling som innehåller de steg som anges ovan.
- Följa upp och utvärdera de åtgärder som satts in.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen beslutade den 20 juni 2019 att förelägga Nordanstigs kommun att se till att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero, att se till att personalen anmäler samtliga fall av kränkande behandling till rektorn, att se till att utreda samtliga fall av kränkande behandling, att se till att det på skolan sker ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling samt att se till att upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns brister i skolans arbete med att tillförsäkra alla elever en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Tillsynen visar visserligen att det påbörjats ett strategiskt arbete för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Tillsynen visar dock att det fortfarande finns elever som upplever otrygghet i skolmiljön och att det inträffar kränkningar mellan elever. Tillsynen visar också att det fortfarande är många elever som har svårt att fokusera på sitt skolarbete på grund av bristande studiero. En god studiero är en förutsättning för att eleverna ska kunna tillgodogöra sig undervisningen och nå så långt som möjligt i förhållande till utbildningens mål. För att stödja elevernas kunskapsutveckling är det också av stor vikt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet.

I skollagen anges att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. I förarbetena till skollagen (jmf prop. 2009/10:165 s. 319) anges bland annat att en av de viktigaste förutsättningarna för att barn och ungdomar ska kunna inhämta och utveckla kunskaper och värden är en trygg och stimulerande lärandemiljö. En viktig grund för att åstadkomma trygghet och studiero i skolan är en aktiv dialog mellan elever, mellan elever och lärare eller annan personal och även elevens vårdnadshavare om de gemensamma värdena som ska gälla.

Skolinspektionens utredning visar att det fortfarande finns brister i Gnarps skolas arbete med att tillförsäkra eleverna en skolmiljö som präglas av studiero. I Nordanstigs kommuns skriftliga redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att rätta till de brister i studiero som Skolinspektionen tidigare konstaterat anges bland annat följande. Skolan har tagit fram trivselregler och en åtgärdstrappa och tid är avsatt för klasserna att implementera reglerna. Skolans klass och elevråd har tagit fram reglerna vilka sedan har beslutats av rektor och skolan avser att följa upp att eleverna har kännedom om reglerna genom en enkät. Av Skolinspektionens intervjuer med elevhälsans representanter och rektorn framkommer att det skiljer mellan lärarna på vilket sätt de klarar av att hantera studieron och att det inte finns ett gemensamt förhållningssätt för att skapa studiero. En av elevhälsans representanter säger att det både kan vara högljutt och att det används ett fult språk. Det framkommer även att vissa individuella insatser görs och en av elevhälsans representanter uppger att de jobbar med att få samsyn om hur studiero skapas men att de ännu inte är "i hamn". En annan av elevhälsans representanter uppger att det inte är studiero i vissa klasser. Representanten uppger att 9 av 16 elever i årskurs 4 inte har studiero och att det även finns problem i årskurserna 1 och 2. Representanten uppger vidare att när det inte är studiero är det mycket ljud i klassrummet, det är elever som inte vet hur de ska göra och elever som gör annat än skolarbete. Huvudmannen uppger i sitt yttrande över Skolinspektionens protokoll från tillsynsbesöket på skolan att ett gemensamt arbete med att skapa studiero påbörjats under hösten och att de kommer att arbeta vidare med det under våren. Vid intervjuer med lärare framkommer att alla lärare inte har samma problem med studieron i sina klasser och att den bristande studieron i vissa klasser beror på det saknas stöd för elever. Elever uppger i intervju att det är stökigt så att eleverna har svårt att koncentrera sig på skolarbetet på mellan tre till fyra av lektionerna under en vecka.

Skolinspektionens utredning visar att det fortfarande finns brister i skolans arbete med att tillförsäkra eleverna en skolmiljö som präglas av trygghet. I Nordanstigs kommuns skriftliga redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att rätta till de brister som Skolinspektionen tidigare konstaterat anges bland annat följande. Rastaktiviteter har införts vilka planeras av fritidshemspersonalen i samråd med elevrådet och skolan ska ta fram en trygghetskarta under ledning av kurator som beslutas av elevrådet. Vid intervju med elevhälsan uppger en av representanterna att det genomförts en enkät som visade att eleverna svarat högt på frågan om trygghet och att det kommer att genomföras trygghetskartor för att definiera otrygga platser. En av representanterna berättar också att diskussioner förts om att begränsa skolgårdens stora ytor. Rektorn uppger i intervju att skolans personal påbörjat ett arbete med rastaktiviteter och att det gjorts förändringar i schemat så att

eleverna har rast på olika tider. I ett yttrande över protokollet från Skolinspektionens tillsynsbesök på skolan uppger huvudmannen att de i varje klassrum ska arbeta med att ta reda på orsaker till varför resultatet ser ut som det gör. Det anges också att resultatet för trygghet var bra i enkäten och om diskussionerna i klassrummet visar på annat ska detta åtgärdas. En lärare uppger dock i intervju att det finns elever på skolan som är rädda för andra elever och att lärare därför behöver följa med elever om de till exempel ska gå till toaletten. En lärare uppger också att personalen pratat om att följa med eleverna ut på rast för att undvika att konflikter uppstår men att lärarna behöver bli bättre på det. En elev säger i intervju att hen inte känner sig trygg på skolan för att det är många äldre elever som går på de yngre eleverna och slår dem, till exempel i korridoren och på skolgården. En annan elev säger att det finns platser på skolgården som är "läskiga", när det inte är fröknar där hinner elever slå andra elever. En elev säger att det finns elever som slår varandra när personalen inte ser och att det finns platser där det inte finns rastvakter. En annan elev säger att rastvakterna brukar stå och titta och inte ingripa när det sker bråk på raster.

Skolinspektionen bedömer också att det fortfarande finns brister i skolans målinriktade arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Tillsynen visar att personalen på skolan fortfarande inte anmäler samtliga inträffade fall av kränkande behandling till rektorn. Tillsynen visar också att det fortfarande inte bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling på skolan. Av tillsynen framkommer till exempel att det inte genomförts någon kartläggning av vilka risker för kränkningar som finns i verksamheten, att det inte genomförts någon analys av orsakerna till de aktuella riskerna, att det inte genomförts några åtgärder för att komma tillrätta med de risker som finns och att det inte heller upprättats någon plan mot kränkande behandling. Det framkommer också att det inte genomförts någon utvärdering av de insatser som satts in tidigare år. För att skolans målinriktade arbete för att motverka kränkande behandling ska vara effektivt förutsätts att skolan genomför samtliga de steg som det redogjorts för ovan. Avsaknad av ett sådant målinriktat arbete medför en risk för att elever utsätts för kränkande behandling utan att det kommer till skolans kännedom. Sammantaget kan detta hindra elever från att nå utbildningens mål och utvecklas så långt som möjligt.

I skollagen anges att lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall

vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

I skollagen anges att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionens utredning visar att personalen på skolan fortfarande inte anmäler samtliga inträffade fall av kränkande behandling till rektorn. I Nordanstigs kommuns skriftliga redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att rätta till de brister som tidigare konstaterats anges bland annat att ett utbildningstillfälle genomförts med syftet att medvetandegöra medarbetarna om vad som kan vara en kränkning. En lärare berättar vid intervju att fler kränkningar skulle behöva anmälas. Rektorn uppger vid intervju att hen inte kan lova att alla lärare anmäler alla fall av kränkande behandling. Av utredningen framkommer också att rektorn endast mottagit två kränkingsanmälningar under höstterminen 2020. En lärare säger vid intervju att det inte kan stämma att det bara förekommit två kränkningar på skolan under hela höstterminen då hen till exempel vid ett tillfälle iakttagit två kränkningar samma dag. En annan lärare säger att två anmälningar låter lite. I intervju med elever berättar en elev att det finns vissa rastvakter som inte ingriper när en elev retas och säger att hen inte kan göra något när elever hotar andra elever. En annan elev berättar att om det är en yngre elev som slår en elev då gör personalen inget, men om det är en äldre som slår en yngre säger de till. En annan elev säger att rastvakterna bara brukar stå och titta och inte ingripa när det händer saker som hot och bråk. Vid Skolinspektionens tillsynsbesök på skolan observerades under en rast att två elever brottar ner varandra vid upprepande tillfällen och vid ett tillfälle ligger en av eleverna i gräset medan den andre eleven trycker eller slår eleven. Två av rastvakterna står vid flera tillfällen vända i riktning mot eleverna när de bråkar, men utan att ingripa.

Skolinspektionens utredning visar också att det fortfarande inte bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. I Nordanstigs kommuns skriftliga redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att rätta till de brister som Skolinspektionen tidigare konstaterat anges

bland annat att en studiedag genomförts för att ta fram skolans lokala plan utifrån kommunens övergripande plan. Rektorn säger vid intervju att skolan har en rutin för att anmäla kränkande behandling men att det saknas en kartläggning av risker för kränkande behandling, analys och åtgärder för att motverka kränkande behandling. I huvudmannens yttrande över Skolinspektionens protokoll anges att det under hösten arbetats med att ta fram en handlingsplan mot kränkande behandling och att arbetet har gått på remiss till klasserna under hösten. Det anges också att skolan följer upp incidenter där det förekommer kränkningar genom samtal och samverkan med elevernas vårdnadshavare. Vidare framgår att arbetet med skolans plan mot kränkande behandling är pågående och ännu inte klar. Av den plan mot kränkande behandling som huvudmannen redovisat framgår inte att skolan genomfört en kartläggning över risker för kränkande behandling eller att skolan gjort en analys av orsaker till riskerna. Det framgår inte heller vilka åtgärder som skolan planerar att genomföra för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Av planen framgår inte heller vilka åtgärder som genomförts föregående år.

Motivering till val av verktyg

Eftersom verksamheten vid Gnarps skola inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Nordanstigs kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nordanstigs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat, trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att följa upp och dokumentera kunskapsresultaten i samtliga ämnen och årskurser vid grundskolan.
- Se till att de uppgifter som framkommer vid uppföljningen analyseras och att det utifrån den analysen fattas beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder och att detta arbete dokumenteras.
- Se till att planera för och genomföra de beslutade utvecklingsåtgärderna och att även detta arbete dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen beslutade den 20 juni 2019 att förelägga Nordanstigs kommun att följa upp och analysera kunskapsresultaten i alla ämnen och årskurser, samt resultatet av arbetet med trygghet och studiero. Nordanstigs kommun förelades också att utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen besluta om och genomföra nödvändiga utvecklingsåtgärder, att planera för genomförandet av utvecklingsåtgärderna samt genomföra dessa samt att dokumentera det systematiska kvalitetsarbetet.

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns brister i Gnarps skolas systematiska kvalitetsarbete. Tillsynen visar att Gnarps skola fortfarande inte följer upp elevernas kunskapsresultat i alla ämnen och årskurser. Tillsynen visar dock att resultatet av skolans arbete med trygghet och studiero följs upp. Tillsynen visar vidare att ingen analys av någon sådan uppföljning har gjorts och att inga beslut om utvecklingsåtgärder, utifrån en sådan uppföljning och analys, har fattats. Att det inte genomförs en uppföljning av kunskapsresultaten i alla ämnen och årskurser innebär att rektorn saknar ett tillräckligt underlag för att kunna besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder.

I skollagen anges att varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Skolinspektionens utredning visar att det fortfarande finns brister i kvalitetsarbetet på Gnarps skola. I Nordanstigs kommuns skriftliga redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att rätta till de brister som tidigare konstaterats anges bland annat följande. Som en del av att följa upp verksamhetens resultat har det identifierats kommunövergripande prioriterade

mål. Utifrån planerade skattningar utvärderar skolan måluppfyllelsen och planerar sedan insatser utifrån analys och resultat. De prioriterade målen är inom områdena "betyg och bedömning", "normer och värden" och "uppföljning och utvärdering". En skattning av hur väl skolan når de prioriterade målen sker i arbetslagen och beslut tas av rektor i samråd med arbetslagen och elevhälsoteamet om vilka insatser som ska sättas in. Arbetet dokumenteras enligt plan. Rektorn uppger i intervju att det inte gjorts någon uppföljning av betyg eller omdömen men att skolan följer kommunens kartlägningsplan som inte omfattar alla ämnen. Rektorn säger att de på sikt kommer att följa upp elevernas individuella utvecklingsplaner. Nationella provresultat har rektorn analyserat, men inte omdömen och betyg utifrån elevernas individuella utvecklingsplaner. I huvudmannens yttrande över Skolinspektionens protokoll från tillsynsbesöket på skolan anges att det finns brister hos lärare att fylla i elevernas kunskapsutveckling i dataprogrammet Unikum och att rektorn kommer att se till att det görs under våren så att rektorn kan följa elevernas kunskapsutveckling, göra analyser och fatta beslut om åtgärder. En lärare berättar vid intervju att elever som inte klarar kunskapsmålen följs upp på elevhälsomöten men att ingen analys av resultaten görs. Vid intervju med elevhälsan berättar en representant att endast vissa kunskapsresultat i ämnen såsom engelska, matematik och svenska följs upp av elevhälsan. Rektorn uppger i intervju att resultatet av arbetet med trygghet och studiero följs upp genom enkäter och att klasserna ska arbeta med att analysera resultaten och att det arbetet inte är klart. Rektorn säger att skolans kvalitetsarbete dokumenteras i dataprogrammet Stratsys enligt Nordanstigsmodellen.

Motivering till val av verktyg

Eftersom verksamheten vid Gnarps skola inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Nordanstigs kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Nya brister som framkommit vid uppföljning

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nordanstigs kommun att senast den 21 augusti 2020 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nordanstigs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5 a § skollagen)

Åtgärder

- Se till att skyndsamt ge elever stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.
- Se till att elevhälsans kompetens, särskilt den specialpedagogiska kompetensen i elevhälsan, tas tillvara i ett tidigt skede i arbetet med extra anpassningar, dels för att identifiera en elevs behov, dels för att stödja lärare och övrig skolpersonal i arbetet.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med extra anpassningar. Tillsynen visar att alla elever inte får de extra anpassningar de har behov av och att elevhälsans kompetenser inte tas tillvara för att identifiera en elevs behov eller för att stödja lärare och övrig skolpersonal i arbetet. Brister i arbetet med extra anpassningar medför en risk för att elevernas stödbehov inte upptäcks i tid och att elevernas möjlighet att nå kunskapsmålen försämras.

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

I förarbetena till skollagen anges bland annat att den specialpedagogiska kompetensen ska tas tillvara i ett tidigt skede. I den specialpedagogiska yrkesrollen ingår att stödja lärarna och medverka i det förebyggande arbetet med att undanröja hinder och svårigheter i olika lärmiljöer inom verksamheten. Till speciallärares arbetsuppgifter hör exempelvis att identifiera elevers behov av stöd och att undervisa eleverna (jmf prop. 2013/14:160, s 22).

Skolinspektionens utredning visar att det inte skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar till alla de elever som har behov av det. Utredningen visar också att den specialpedagogiska kompetensen inte alltid tas tillvara i arbetet med att stödja lärarna i arbetet med extra anpassningar. Lärare säger i intervju att de inte fått specialpedagogens stöd i arbetet med extra anpassningar. Flera lärare säger att det finns elever som inte når målen som inte får extra anpassningar. En lärare säger att hen inte hinner med att göra extra anpassningar för elever som har behov av det och att det påverkar elevernas studiero. I intervju med elevhälsans representanter framkommer att arbetet med extra anpassningar skiljer mellan pedagoger. En representant säger att många lärare ger ledning och stimulans och extra anpassningar men att några lärare har svårt att hitta arbetssätt och metoder för att göra det. Representanten höll en fortbildning för lärarna om det och elevhälsan jobbar aktivt med att hjälpa dem. Hen säger att några lärare får till det och de som får till extra anpassningar kan vara goda exempel för de andra lärarna genom kollegialt lärande. Vidare säger en av elevhälsans representanter att det finns elever som skulle behöva mer tid med speciallärare som extra anpassning i undervisningen och att det saknas en rutin för att utvärdera extra anpassningar.

Motivering till val av verktyg

Eftersom verksamheten vid Gnarps skola inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Nordanstigs kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avhjälpta brister i verksamheten

Extra anpassningar och särskilt stöd

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Nordanstigs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Nordanstigs kommun avhjälpt denna brist.

Motivering

Skolinspektionen beslutade den 20 juni 2019 att förelägga Nordanstigs kommun att se till att åtgärder i form av särskilt stöd följs upp och utvärderas.

Skolinspektionen bedömning är att det utifrån huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder och av utredningen i övrigt inte framkommer annat än att den påtalade bristen har åtgärdats.

Skolinspektionens utredning visar att Nordanstigs kommun har vidtagit åtgärder för att följa upp och utvärdera de åtgärder i form av särskilt stöd som vidtas i verksamheten. I den skriftliga redovisning av vilka åtgärder som vidtagits med anledning av Skolinspektionens föreläggande anges bland annat att det numera genomförs utvärderingar av elevernas åtgärdsprogram. Vid intervju med elevhälsan uppger en representant att åtgärdsprogram följs upp. Även rektor uppger i intervju att åtgärdsprogrammen nu följs upp.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Nordanstigs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Det bedrivs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. (Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, En likvärdig utbildning, God miljö för utveckling och lärande, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Nordanstigs kommun avhjälpt denna brist.

Motivering

Skolinspektionen beslutade den 20 juni 2019 att förelägga Nordanstigs kommun att se till att det bedrivs ett förebyggande värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet.

Skolinspektionen bedömning är att det utifrån huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder och av utredningen i övrigt inte framkommer annat än att den påtalade bristen har åtgärdats.

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att påbörja ett förebyggande värdegrundsarbete på skolan. I Nordanstigs kommuns skriftliga redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att rätta till de brister som Skolinspektionen tidigare konstaterat anges bland annat följande. Alla elever och medarbetare på skolan har deltagit i värdegrundsdagar i samband med terminsstart och insatserna har utvärderats muntligt på arbetsplatsträffar. Vidare anges att rektorn lyfter värdegrundsarbetet på elevhälsomöten genom samtal om arbetet med att skapa

goda relationer i klassrummet mellan elever och pedagog, samt hur arbetet med konflikthantering fungerar.

Vid intervju med elevhälsan uppger en av representanterna att skolan har hjälp av Specialpedagogiska skolmyndigheten som vägleder pedagoger, att arbetet är pågående och att hen har uppfattningen att arbetet kan bli bättre. Rektorn bekräftar i intervju att skolan har hjälp av Specialpedagogiska skolmyndigheten i arbetet med värdegrundsarbetet. Rektorn säger att det kan se olika ut hur lärarna integrerar värdegrundsuppdraget i undervisningen. Rektorn uppger vidare att hen vet att i en del klasser jobbar lärarna med värdegrundsuppdraget men att hen inte kan säga att det görs i alla klassrum. I yttrande över Skolinspektionens protokoll från tillsynsbesöket på skolan uppger huvudmannen att uppdraget till lärarna att arbeta med värdegrundsuppdraget är tydligt men att någon gemensam handlingsplan inte finns.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Nordanstigs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)
- Elever ges en studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet så att eleverna får pröva och utveckla sina intressen oberoende av könstillhörighet. (2 kap. 29 § skollagen; 10 kap. 8 a § skollagen; Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Rektorns ansvar)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Nordanstigs kommun avhjälpt denna brist.

Motivering

Skolinspektionen beslutade den 20 juni 2019 att förelägga Nordanstigs kommun att se till att elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Nordanstigs kommun förelades även att se till att den studie- och yrkesorienterade verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Skolinspektionen bedömning är att det utifrån huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder och av utredningen i övrigt inte framkommer annat än att de påtalade bristerna har åtgärdats.

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att elevhälsan främst ska arbeta förebyggande och hälsofrämjande. I Nordanstigs kommuns skriftliga redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att rätta till den aktuella bristen anges bland annat att elevhälsan nu är aktiv i arbetet med att handleda pedagoger i arbetet med ledarskap i klassrummet, i arbetet med ledning och stimulans, anpassningar på grupp- och individnivå och att skapa tillgängliga miljöer.

Vid intervju med elevhälsan uppger en av representanterna att det nu finns ett forum för elevhälsoteamet där det planeras aktiviteter utifrån gruppdiskussioner och att alla professioner är med där, inklusive skolpsykologen vid vissa tillfällen. Representanten berättar också att elevhälsan exempelvis kommer att genomföra program för livskunskap och att de även kommer att prata om sex och samlevnad i klasserna. En representant säger att rektorn leder det förebyggande och hälsofrämjande arbetet i elevhälsan och att alla kompetenser nu är med och är delaktiga i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Av Skolinspektionens utredning framkommer att skolan påbörjat arbetet med att ge eleverna studie- och yrkesvägledning. I Nordanstigs kommuns skriftliga redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att rätta till de brister som Skolinspektionen tidigare konstaterat anges bland annat att tid för planering och genomförande finns i skolans kalendarium.

Av Skolinspektionens intervjuer med rektorn och lärare framkommer att de arbetat med den kammungemensamma planen och att kommunens studie- och yrkesvägledare kommer att ha en introduktion. En lärare säger att hen har kommit igång med information om prao och att de har pratat om olika yrken på skolan. En annan lärare säger att de planerar att arbeta med praktik och olika yrken. Rektorn uppger att hen kommer att säkerställa att alla elevers behov av studie- och yrkesorientering tillgodoses.

Beslut

2020-03-16
20 (20)
Dnr SI 2019:300

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälpna.

På Skolinspektionens vägnar

X Mia Martini

X Johan Westerling-Kalla

Beslutsfattare
Signerat av: Mia Martini

Föredragande
Signerat av: Johan Westerling Kalla

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även utredare Lars-Henrik Bergström och jurist Anders Gullberg medverkat.